

JA TENIM GENERALITAT

DESPRÉS de vora tres-cents anys de la desfeta d'Almansa, la Generalitat valenciana torna a tenir un contingut polític. Ja ens governa un president. El primer president autonòmic. I a més a més d'esquerres. Cal saludar, doncs, el fet positivament. SAÓ se n'alegra perquè es pot dir que hem donat ja un pas cap a l'autogovern.

No fa falta, però, tornar a dir ací les nostres reserves. Els lectors les coneixen i les comparteixen. Ningú no pot ofendre's si afirmem que no és aquesta la Generalitat amb què havíem somniat. Tampoc no és —estem segurs— la que desitjaven molts socialistes i molts dels electors que amb el seu vot han obligat que Monsonís fes marxa enrere amb el seu desgavellat muntatge jurídic per impedir a Lerma la presidència. De totes formes, per arribar a aquesta efemèride històrica s'han hagut de fer moltes i doloroses concessions al llarg d'aquests anys. El grau d'autonomia que ara tenim és el resultat de tota aquella política de reconduccions del procés autonòmic, consensos i balls d'articles constitucionals.

Som d'acord que no s'ha de mirar sempre cap arrere; tampoc, però, no cal oblidar-ho tan ràpidament com si el present que tenim ens hagués plogut del cel, virginalment, sense intervenció de barò. Perquè vaja si n'ha hagut que ens han fotut l'autonomia! No direm noms, en dia tan assenyalat en el qual la Generalitat ja funciona i cal saludar esperançadament l'esdeveniment. Enpente, doncs, el nou govern autonòmic cap avant! En aquest sentit, un inici esperançador que quelcom comença a canviar ha estat la visita del president Lerma als pobles més afectats per la «pantanada de Tous» i la decisió del conseller Cebrià d'encetar per fi un ensenyament del valencià com cal, anul·lant tots els embolics de la Cabanes.

Rest a, doncs, clar que en oferir el nostre recolzament sincer al primer president autonòmic de la recuperada Generalitat valenciana ho fem des de l'exigència de valencians que no ens sentim satisfets per les cotes assolides fins ara. Desitgem ésser governats des del P. V. i per al P. V., amb les mateixes competències que les anomenades autonomies històriques. Mai no compartirem l'argumentació d'alguns dirigents socialistes segons la qual, per dur a terme el desficiat procés autonòmic valencià calia fer concessions en el problema dels símbols —puix que, segons ells, no eren importants— per tal de poder-se dedicar a solucionar els vertaders problemes valencians; és a dir: l'atur, el TBC, l'exportació de la taronja i la competència de les marroquines, la fàbrica de pellets, el pagament als industrials tèxtils per part de Líbia, el boicot dels francesos als nostres productes agrícoles, etcètera. No compartim aqueixa divisió i jerarquització de problemes a l'hora de defensar la identitat valenciana. Tot és igualment important: la cultura i l'economia, l'agricultura i la indústria, els drets col·lectius i les llibertats individuals. De fet, però, gràcies a les aberrants concessions en el terreny cultural avui tenim Estatut, Generalitat, president i govern valencià. No mire, doncs, cap arere. Cap avant, mar endins! Ara és l'hora de solucionar els anomenats «importants problemes valencians». És un repete que donarà la mida dels nostres polítics. El que no seria honest és respondre a aquestes exigències populars dient que «la solució d'aquests problemes no està en mans dels socialistes valencians».

* * *

EL número commemora les Normes de Castelló. El seu «primer» cinquantenari. Ho subratllem perquè estem convençuts que, malgrat tots els entrebancs, se'n celebraran de futurs i en un ambient de normalització lingüística que en aquest primer cinquantenari encara no tenim.

Tres blocs configuren la nostra aportació a l'efemèride. Unes entrevistes amb els dos únics signants vius: N'Adolf Pizcueta i N'Angel S. Gozalbo. En segon lloc, els investigadors Ricard Blasco i Lluís Aguiló ens expliquen el context cultural i polític que féu possible la signatura de les Normes. Finalment, tres col·laboracions directament referides a les Normes. Creiem que és de justícia destacar la del magnífic senyor rector de la Universitat de Barcelona, N'Antoni M. Badia i Margarit, que ha oferit a aquesta modesta publicació el text, fins ara inèdit, de la seua conferència pronunciada a València el proppassat abril, amb motiu dels actes organitzats per la nostra Alma Mater. El text del catedràtic de la Universitat de Basilea nat a Castelló, En Germà Colon —citad al breu però sucós article del degà de la nostra Facultat de Filologia, En Joan Oleza—, és també una conferència, poc coneguda al P. V., dictada a la Universitat de Barcelona en homenatge a Pompeu Fabra. Una inesperada malaltia ens ha privat de la col·laboració del filòleg mallorquí Francesc de P. Moll.

De segur que per als lectors de SAÓ serà un plaer —i per a alguns potser esdevinga també una eina de treball— trobar tan ben confirmada i fonamentada la unitat de la llengua. Esperem, igualment, que si alguns dubtosos de bona voluntat lliguen les asseveracions de tan il·lustres filòlegs, descobresquen la indesfressable unitat i, en superar les pors irracionals i les ignoràncies culpables, es decideixen a emprar la llengua catalana i a fer-la emprar i escriure com cal als àmbits de les seues jurisdiccions.